

Samhällsanalys
Västra Götalandsregionen
2017-02-28

Miljömiljonen 2016

Bilaga till uppföljning delregionala tillväxtmedel

Bilaga 3

Sammanfattande beskrivning¹ av 2016 års beviljade delregionala insatser finansierade av miljönämndens medel, den s.k. miljömiljonen

Fyrbodals

I Fyrbodals kommunalförbunds genomförandeplan har de prioriterat tre miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling
- Samverka kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling

Inom ramen för 2016 års miljömiljon har Fyrbodals kommunalförbund beviljat fyra projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Miljöbron	Miljöbron Fyrbodals	3	2 900 000	100 000
Process och Teknikstöd - Biogas 2020	Innovatum	24	2 394 201	45 000
Tunga fordon CBG Biogas 2020	Innovatum	24	755 410	45 137
Affärsdriven miljöutveckling 2017	Fyrbodals kommunalförbund	24	1 619 727	809 863
	Summa		7 669 338	1 000 000

Miljöbron

Projektägare: Miljöbron Fyrbodals

Miljöbrons syfte är att bidra till en hållbar utveckling samt att öka samverkan mellan näringsliv och högskolorna i Västra Götaland. Miljöbron fungerar som en länk mellan företag och studenter genom att förmedla konkreta projekt mellan dessa. Utgångspunkten är företagets behov. Genom projekt som koordineras av Miljöbron kommer företag och studenter få ny kompetens och nya erfarenheter. Den gemensamma nämnaren för samtliga

¹ Baseras på de underlag som inkommit till Västra Götalandsregionen av berört kommunalförbund respektive BRG.

projekt är miljö och hållbar utveckling. Genom projekten får små och medelstora företag, inom alla typer av branscher tillgång till den senaste kunskapen, möjlighet att kostnadsfritt utveckla sitt miljö- och hållbarhetsarbete och kontakt med potentiella arbetstagare.

Process och Teknistöd - Biogas 2020

Projektägare: Innovatum AB

Syftet med projektet är att effektivisera befintliga anläggningar och tekniklösningar i hela värdekedjan. Det ska ske genom att problemställningar från anläggningar tas emot och slussas vidare för rådgivning och expertutlåtande från FoU-aktörer och underlag för att identifiera områden och behov för framtida FoU-insatser tas fram. Vidare är syftet att förbättra kontakterna mellan forsknings- och utvecklingsaktörer och biogasbranschen och få resultat i form av effektivare affärsverksamhet.

Tunga fordon CBG Biogas 2020

Projektägare: Innovatum AB

Projektet syftar till att:

- Stimulera en bred marknadsintroduktion av tunga lastbilar med biogasdrift inom transportsektorn. Ökad användning av biogas inom transportsektorn leder till tillväxt inom detta segment och kan utgöra en viktig komponent i utvecklingen mot ett mer hållbart transportsystem.
- Ökad kännedom om tekniken hos transportleverantörer och transportköpare, samt förtroende i fråga om prestanda, tillförlitlighet m.m.
- Utarbetande av krav och incitament vid upphandling och inköp av transporter som tar hänsyn till den miljöprestanda som tekniken erbjuder.
- Utredda ekonomiska förutsättningar där en hållbar affärsmodell fordrar investeringsstöd, högre prisnivåer eller en kombination av dessa
- Etablera samarbeten mellan flera intressenter i Norge, Danmark och Sverige.

Exempel på aktiviteter som projektet ska titta på är hur erfarenheter av ny teknik och nya affärsmodeller ska spridas samt en affärsmodell för användning av gasfordon ska utvecklas.

Affärsdriven miljöutveckling 2017

Projektägare: Fyrbodals kommunalförbund

Affärsdriven miljöutveckling startade 2012 som en treårig satsning som en del av förbundets tillväxtinsatser. Satsningen blev därefter en del av Fyrbodals kommunalförbunds verksamhet under programperioden för VG2020.

Syftet är att medlen ska ge förutsättning att åstadkomma konkreta resultat inom områdena:

- Marin Energi – hav som resurs för affärs- och miljöutveckling
- Fossiloberoende – biogasutveckling och elfordonsutveckling

- Gröna näringar med fokus på träråvara.

Vidare ska projektet även arbeta med marknadsföring av en attraktiv och framåtsatsande miljöregion.

Skaraborg

I Skaraborgs kommunalförbunds genomförandeplan har de prioriterat två miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Driva frågan om resurseffektiv konsumtion och kommunicera värderingar

Inom ramen för 2016 års miljömiljon har Skaraborgs kommunalförbund beviljat fem projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Hållbara Skaraborg	Skaraborgs kommunalförbund	23	613 000	210 500
IDC West Sweden – Hållbar industriell utveckling	IDC West Sweden AB	2	9 642 209	300 000
Gröna möten	AgroVäst Livsmedel AB	23	830 000	125 000
Fortsatt utveckling av stödet till de gröna näringarna	Skaraborgs kommunalförbund	23	364 000	182 000
Nya säljkanaler för mat från Skaraborg	Hushållnings-sällskapet Skaraborg	23	415 000	182 500
	Total		11 864 209	1 000 000

Hållbara Skaraborg

Projektägare: Skaraborgs kommunalförbund

Kommunerna i Skaraborg arbetar, var och en för sig, på många olika sätt med hållbarhetsfrågorna och vinner på att samarbeta. Genom en strategisk samverkan på hållbarhetsområden kommer Skaraborgs attraktivitet att stärkas, och till exempel rekrytering av både företag och invånare underlättas. Skaraborg kommer också att medverka till att ett hållbart samspel mellan stad och land kan realiseras, något som i sig är en nyckel för hållbar utveckling.

Tanken är att påbörja samverkan i projektform med de som är intresserade, inom områden som identifieras och där samverkan ger mervärde. Det arbetet kommer sedan att ligga till grund för att etablera en plattform för samverkan, där Skaraborgs kommuner tillsammans identifierar behov och inte minst finner finansiering för olika insatser. Kopplingar kommer

att göras till det nya samhällsbyggnadskollegiet, liksom till andra tjänstemannanätverk i Skaraborg.

Skaraborgs kommunalförbund har sedan tidigare prioriteringar när det gäller stöd till de gröna näringarna:

1. Stärka Skara som mötesplats för de gröna näringarna.
2. Att stimulera konsolidering av värdekedjor, det vill säga ökad lokal förädling.
3. Kompetensförsörjning för de gröna näringarna.

Arbetet med dessa ingår i projektet, och utgör en fortsättning på tidigare insatser.

IDC West Sweden - Hållbar industriell Utveckling

Projektägare: IDC West Sweden AB

Syftet med projektet är att ge den tillverkande industrin förutsättningar och stöd för omställning till en alltmer hållbar verksamhet och tillverkningsprocess. Det övergripande målet är att den tillverkande industrin ökar sin konkurrenskraft, sin ”marknadsattraktivitet” och sitt ansvarstagande för framtiden genom omställning till en alltmer hållbar verksamhet och tillverkningsprocess. Hållbar Industriell Utveckling kommer främst att arbeta inom tre huvudområden för deltagande företags utveckling:

- Produktion
- Produktutveckling
- Material

Exempel på uppsatta mål är att 180 företag ska genomgå en behovsinventering, 90 företag ska genomgå en företagsanalys samt 60 företag ska genomföra förbättringsarbete och effektivisera sin verksamhet baserat på handlingsplanen som genomfördes i företagsanalysen.

Gröna Möten

Projektägare: AgroVäst Livsmedel AB

Projektet Gröna möten ska stärka och utveckla SLU Campus i Skara som en naturlig mötesplats för företag och idébärare inom de Gröna näringarna i Skaraborg och Västra Götaland. Projektet ska erbjuda ett brett, men också spetsigt, utbud av aktiviteter som ger företag och organisationer inom de gröna näringarna ökade möjligheter till nätverkande, nya kunskaper och framsynta samarbeten. Mötesplatsen ska präglas av öppenhet och hög kvalitet, och möjliggöra de möten som är svåra för den enskilde företagaren eller medarbetaren att få till stånd på egen hand. Projektets primära målgrupp är företag och anställda som är verksamma inom de gröna näringarna i Skaraborg och Västra Götaland. Sekundär målgrupp är aktörer som jobbar aktivt med landsbygdsutveckling.

Behovet som projektet ska möta är att skapa ökade kontaktytor och en ökad samverkan mellan befintliga och nya företag och stödjande organisationer.

Fortsatt utveckling av stödet till de gröna näringarna

Projektägare: Skaraborgs kommunalförbund

Projektet syftar till att skapa förutsättningar för ett ändamålsenligt arbete med att stödja de gröna näringarna i enlighet med

- Stärka Skara som mötesplats,
- Stödja lokal förädling och
- Säkra kompetensförsörjning.

Detta ska leda till att de gröna näringarna på olika sätt kan bidra till lokal och regional utveckling i högre grad än idag.

Projektet lyfts komma att involvera kommuner till exempel genom deras hållbarhets- och landsbygdsstrategier eller motsvarande. Andra aktörer kommer att involveras till exempel företrädare för de gröna näringarna.

Exempel på mål som lyfts är en plan för att stärka Skara som mötesplats för de gröna näringarna och en beskrivning av ett projekt för att få till stånd en pilotanläggning för metanolisering av biogas i Skaraborg.

Nya säljkanaler för mat från Skaraborg

Projektägare: Hushållningssällskapet Skaraborg

Syftet är att utifrån beskrivningar av nya säljkanaler som kortar livsmedelskedjan i dialog utforska förutsättningarna för dessa i Skaraborg och vilka åtgärder som behöver göras för att dessa ska kunna öka tillväxttakten inom företag i livsmedelsnäringen i Skaraborg.

Övergripande mål som lyfts är:

- Arbeta fram en omvärldsanalys om potentiella kanaler/goda exempel.
- Skapa kunskap hos befintliga livsmedelsproducenter om kritiska insatser som livsmedelsproducenter behöver vidta för att kunna använda/ansluta till nya säljkanaler utifrån beskrivningar av potentiella kanaler.
- Bygga vidare på kunskap och erfarenheter av lokal mat i Grästorp.
- Bygga in kunskapen från projektet i befintliga organisationer som arbetar med utveckling av lokal livsmedelsproduktion.
- Väva in akademisk kunskap i projektet.
- Utgöra en laboration inom strukturbild Skaraborg.

Boråsregionen

I Boråsregionens genomförandeplan har Direktionen prioriterat två miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land

- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling

Inom ramen för 2016 års miljömiljon har Boråsregionen beviljat fyra projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Re:Design Factory	Science Park Borås / Högskolan Borås	24	1 260 000	300 000
Trähus i Sjuhärad i livscykelperspektiv	Fristadsbostäder AB	24	75 000	66 000
NONTOXTEX/kartläggning gifter i textilier	Högskolan i Borås / Smart textiles	24	2 154 805	252 748
Miljöbron	Miljöbron	23	2 832 000	90 000
	Total		6 321 805	708 748

Re:Design Factory

Projektägare: Science Park Borås / Högskolan Borås

Re:Design factory har som övergripande ambition att möjliggöra affärer inom textil och mode med mindre råvarupåverkan. Detta ska ske genom att skapa cirkulära flöden inom textil där projektet ska bidra till att minska resursförbrukningen av textilier och skapa möjligheter för en hållbar livsstil för regionens invånare genom nya affärsmöjligheter. Det långsiktiga målet är att redan från början i designfasen tänka cirkulära flöden och utveckla produkter och affärsmodeller för en längre livslängd.

Syftet med projektet är att engagera och involvera näringslivet i Sjuhärad att vara med och leda utvecklingen för att skapa strukturer för cirkulära flöden inom textil- och modebranschen. Kommuner som aktivt samverkar i projektet är Borås, Mark, Svenljunga och Ulricehamn. Högskolan, Marketplace Borås och Inkubatorn i Borås ingår i projektet. Företag som enligt rapportering deltar är Nordiska etikettbolaget, Korallen, ACG, Hemtex, Berendsen, Ivanhoe, Almedahls med flera.

Trähus i Sjuhärad i livscykelperspektiv

Projektägare: Fristadsbostäder AB

Syftet med projektet är att kunna offentliggöra den livscykelanalys (LCA) som gjorts av byggnationen av Fribos trähus i Fristad och därigenom tillföra fakta till framtida byggprojekt. Samtidigt vill man förenkla upphandlingsprocessen mot tydliga miljökriterier. En livscykelanalys av byggnadsprocessen genomfördes kopplat till två träbyggnader som Fribo uppfört under 2015. Analysen behöver granskas för att kunna publiceras och spridas. Målet är att livscykelanalysen publiceras och bidrar med fakta till debatten om hur man genom ändrade byggmetoder och andra byggmaterial kan minska miljö- och

klimatpåverkan. Fyra kommunala bostadsbolag ingår och samverkan sker med ett privat byggbolag.

NONTOTEX/kartläggning gifter i textilier

Projektägare: Högskolan i Borås / Smart textiles

Tillsammans med kommunerna i Boråsregionen vill Högskolan kartlägga de vanligaste textila materialen för att undersöka vilka farliga ämnen de kan innehålla och hur man i framtiden undviker dessa. Projektet syftar till att ta fram information och rekommendationer utifrån existerande textila material som används i inredning och kläder inom barnomsorg och vård. Som en del i projektet ska man undersöka möjligheterna att utveckla analysutrustning för både materiel identifiering och detektering av eventuella gifta ämnen utvärderas.

Projektet utförs med utgångspunkt från arbetet med en giftfri miljö där fokus kommer att ligga på textila produkter i barnomsorgsmiljöer. Kommuner Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo och Vårgårda är engagerade i projektet.

Miljöbron

Projektägare: Miljöbron

Miljöbrons syfte är att bidra till en hållbar utveckling samt att öka samverkan mellan näringsliv och högskolorna i Västra Götaland. Miljöbron fungerar som en länk mellan företag och studenter genom att förmedla konkreta projekt mellan dessa. Utgångspunkten är företagets behov. Genom projekten som koordineras av Miljöbron kommer företag och studenter få ny kompetens och nya erfarenheter. Miljöbron har en person i Sjuhärad som arbetar med att tillgodose delregionens behov. Samverkan kommer att ske med alla kommuner och flera företag/verksamheter är engagerade i projektet.

Göteborgsregionen

I Göteborgsregionens kommunalförbund/Business Region Göteborgs genomförandeplan har alla sex områdena prioriterats inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*.

- Göra offentlig sektor i Västra Götaland ledande på utveckling av hållbara lösningar
- Genomföra fler breda överenskommelser och initiativ för hållbar utveckling
- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling
- Driva frågan om resurseffektiv konsumtion och kommunicera hållbara värderingar
- Samverka kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling

Inom ramen för 2016 års miljömiljon har Göteborgsregionens kommunalförbund/Business Region Göteborg beviljat fem projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Regional industrial Symbiosis – Development of clusters for CO-reuse in Västra Götaland	BRG	24	400 000	200 000
Green Gothenburg	BRG	24	800 000	400 000
Miljöbron	GR	24	50 000	25 000
Ökad medvetenhet om avfallsminimerings betydelse inom GR kommunerna	GR	23	250 000	125 000
Miljöpraktik i Göteborgsregionen	GR	25	500 000	250 000
	Total		2 000 000	1 000 000

Regional industrial Symbiosis – Development of clusters for CO-reuse in Västra Götaland

Projektägare: Business Region Göteborg

Projektet är ett forskningsprojekt för att identifiera potentiella industriella symbioser för minskad klimatpåverkan, utveckling av cirkulärekonomi och på sikt utveckling av nya näringar i Västra Götaland. Projektet genomförs inom Climate KIC plattformen (EU), som beviljat medfinansiering på 50 % av omkostnaderna för en doktorand med placering i Urban Metabolism gruppen på Bygg- och miljöteknik, Chalmers.

Arbetet förväntas under projektiden 2015-2018 kunna identifiera bland annat företagen som kan ingå symbios, typer av näringar som saknas för att fullfölja symbios.

Green Gothenburg

Projektägare: Business Region Göteborg

Green Gothenburg är en verksamhet som drivs av BRG på uppdrag av Göteborgs Stad. Fem kommunala bolag stöder verksamheten finansiellt; Göteborg Energi, Förvaltnings AB Framtiden, Älvstranden Utveckling, Gatubolaget samt Renova. Nära samarbete sker också med GR, Svenska mässan och Göteborg & Co.

Målet med verksamheten är att stärka Göteborgsregionens profil som framstående inom miljö- och hållbara lösningar samt att lyfta fram företag som erbjuder lösningar. Genom att arrangera studiebesök får besökare till regionen inspiration, kunskap och kontakter. De marknadsför också regionen och dess företag genom en hemsida (www.greengothenburg.com). De arrangerar också andra aktiviteter som t ex seminarium med syftet att lyfta fram möjligheter på utländska marknader för miljöteknikföretag.

Miljöbron

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Syftet är att underlätta kontakten och samarbetet mellan lärosäten och kommuner/näringslivet i syfte att skapa intressanta miljöprojekt inom regionen. Målet är att få fler studenter i samarbeten gällande miljöfrågor mellan regionens organisationer och studenter. Det gäller examensarbeten, praktik såsom timanställning inom intressanta projekt.

Ökad medvetenhet om avfallsminimerings betydelse inom GR kommunerna

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Syftet är att på ett lustfyllt och intresseväckande sätt väcka frågan om avfallsminimerings betydelse inom Göteborgsregionen. Målet är att inspirera invånarna i Göteborgsregionen att leva mer hållbart, särskilt vad gäller avfallsminimering. Ett event planeras att genomföras. Detta arrangeras inom GRs satsning, *Räkna till 10* som är en strategi för att få GRs invånare att tänka till innan man köper något och innan man slänger något. Projektet ligger är kopplat till initiativet EWWR (The European Week for Waste Reduction) som startade för att fokusera på förebyggande av avfall som toppar prioriteringen i EUs avfallshierarki.

Miljöpraktik i Göteborgsregionen

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Miljöpraktik är ett samverkansprojekt mellan GR Skola Arbetsliv och GR Planering, som syftar till att med hjälp av PRAO på olika företag lyfta miljöfrågorna och ett hållbart samhälle genom att:

- Väcka tankar och funderingar hos eleverna kring framtidens olika valmöjligheter inom miljö och hållbart samhälle.
- Väcka tankar och funderingar kring hur företagen kan utveckla en miljöprofil
- Ge eleverna en möjlighet att upptäcka ett yrkesområde inom miljö och hållbar utveckling som de är nyfikna på och som skulle kunna vara en del av deras framtid.
- Ge företagen en möjlighet att upptäcka ett kompetensbehov inom miljö och hållbar utveckling som skulle kunna vara en del av deras framtida rekrytering av medarbetare.

Målgruppen är grundskolor åk 8-9 samt företag i Göteborgsregionen. I första hand vänder man sig till de 100 grundskolor och de 2500 företag som idag ingår i praktikplatsen.se, men projektet är även tillgängligt för fler utanför nätverket. Eftersom pilotprojektet bygger på en befintlig och hållbar struktur lyfter projektet att det finns förutsättningar för att bli ett flerårigt projekt. Det fortlöpande projektet skulle kunna utökas till exempel genom att inkludera även gymnasiet och offentlig sektor.